

Likteņdārzam un jaunam flīģelim

Deputāti sasparojusies budžetā izsist līdzekļus sev tuviem projektiem

ĢIRTS ZVIRBULIS

Es apbrīnoju šo cepšanos un sprēgāšanu par deputātu priekšlikumiem budžetā, jo viss notiek caurspīdīgi.

ar Romas pāvesta iespējamo viziti Latvijā saistītie pasākumi," lielākos lūgumus uzskaita komisijas priekšsēdētājs Jānis Vucāns (ZZS). Komisija pati gan šos lūgumus neskatīs un budžetā neiestrādās, bet informēs par tiem deputātus, kuri pēc savas izvēles varēs tos iesniegt kā savus priekšlikumus budžetam otrajam, galīgajam lasījumam.

Vucāns tāpat kā citi Budžeta komisijas vadītāji pirms viņa kategoriski noliedza, ka pastāvētu kādas konkrētas "deputātu kvotas". Taču vairākums manis uzrunāto deputātu neslēpa, ka ir jau sagatavojuši priekšlikumus individuāliem budžeta grozījumiem. Tradicionāli šo iespēju visaktīvāk izmanto Zaļo un zemnieku

savienības (ZZS) deputāti, piemēram, Jānis Klaužs, kurš jau sagatavojis budžeta grozījumus ar vērienu. Viņš lūgs piešķirt 50 000 eiro jauna flīģeļa iegādei Līvānu kultūras centram, 40 000 eiro Līvānu draudzes mājas būvniecībai, 105 000 eiro Līvānu katlu mājas rekonstrukcijai, 5000 eiro Līvānu kora tērpu iegādei, 22 000 eiro Aglonas Bazilikas kora skolai mūzikas instrumentu iegādei un vēl 5000 eiro – Latgales radio vajadzībām. Uz manu izbrīnīto jautājumu, ka viņa ieceres krietni pārsniedz noteiktās deputātu kvotas, Klaužs pikti aizrāda: "Nav nekādu kvotu, ir tikai reālas vajadzības novados. Vispār es apbrīnoju šo cepšanos un sprēgāšanu par deputātu priekšlikumiem budžetā, jo summas ir necilas un viss notiek caurspīdīgi. Atbrauciet pie mums uz Līvāniem un redzēsiet, kas reāli izdarīts par šo naudu vietējām kultūras, sporta un atpūtas vajadzībām. Tikmēr citos projektos miljoni eiro pazūd nezināmā virzienā."

Pēdējos gados gandrīz tikpat aktīvi kā Klaužs budžeta priekšlikumus iesniedz arī viņa frakcijas kolēģis, deputāts Jānis Tru-

povnieks. "Arī šogad man būs priekšlikumi. Esmu saņēmis daudz lūgumu, bet neesmu vēl izlēmis, kuriem lūgšu finansējumu. Visticamāk, priekšroku došu pirmsskolas izglītībai un pensionātiem Latgalē, kā arī austrumu pierobežas ciemiem," teica deputāts.

Arī Kurzemes zaļzemnieki neaizmirst savu dzimto pusi. Deputāts Edgars Putra no Liepājas puses lūgs finansējumu Priekules Kronvaldu Ata pamatskolai interaktīvā video stūrīša ierīkošanai, Durbes parka labiekārtošanai un vēsturiskā bruģa atjaunošanai, Rucavas senlietu krātuvei un tamlīdzīgi.

"Vienotības" un Nacionālās apvienības deputāti par saviem plāniem runā izvairīgāk – šīs partijas pārstāvji nesniegšot individuālus priekšlikumus budžetam. Saņemtos pašvaldību un organizāciju lūgumus vispirms izvērtēsot frakcijā un priekšlikumus gatavosot kopīgi. "Vienotība" došot priekšroku "valstiski nozīmīgiem projektiem", savukārt NA – "partijas ideoloģijai atbilstošām aktivitātēm".

Opozīcijas vērtējums par deputātu kvotām dalās. Mazās opozīcijas frakcijas šādu

praksi kategoriski nosoda. "Tā ir legalizēta korupcija," uzskata Mārtiņš Bondars (Latvijas Reģionu apvienība). "Šī individuālo kvotu sistēma ir necaurskatāma, nelogiska un degradē budžeta veidošanu kopumā," viņam piebalsoja "No sirds Latvijai" lidere Inguna Sudraba. Savukārt "Saskaņa" līdzīgi kā koalīcijas partijas šo sistēmu mēģina izmantot savu vēlētāju labā. "Lūgšu atbalstīt Liepājas speciālo internātpamatskolu, kur starp citu mācības notiek latviešu valodā, kā arī Liepājas 3. pamatskolu, 7. vidusskolu un 12. vidusskolu. Šīs izglītības iestādes pie manis vērsušās ar lūgumiem, un man nav tiesību to ignorēt," teica "Saskaņas" frakcijas priekšsēdētāja biedrs Valērijs Agešins.

Budžeta grozījumus gan ne tikai frakcijas un atsevišķi deputāti, bet arī komisijas. Piemēram, Valstiskās audzināšanas un jaunatnes lietu apakškomisijas deputāti kopīgi sagatavojuši vairākus priekšlikumus par papildu finansējumu skautu un gaidu organizācijām – pa 100 000 eiro katrai.

Nākamā gada budžetu pirmajā lasījumā Saeima plāno pieņemt 31. oktobrī, bet galīgajā lasījumā – novembra

beigās. Komisijām nodotajā budžeta projektā ieņēmumi tiek plānoti 8,066 miljardu eiro, savukārt izdevumi – 8,367 miljardu eiro apmērā. Paredzēts, ka finansējums veselības jomai palielināsies par 64 miljoniem eiro, valsts aizsardzībai – par 98 miljoniem eiro (sasniedzot 1,7% no IKP), izglītības nozarei – par 11 miljoniem eiro, sociālajai aizsardzībai (tostarp pensijām un sociālajiem palīdzībām) – par 197 miljoniem eiro, bet iekšējās kārtības un drošības nodrošināšanai – par 80 miljoniem eiro. Demogrāfijas pasākumiem nākamā gada budžetā paredzēti papildu 19 miljoni eiro (tostarp ģimenes palīdzība par ceturto un katru nākamo bērnu nākamgad būs 50,07 eiro līdzšinējo 34,14 eiro vietā). No nākamā gada paredzēts palielināt arī minimālo algu līdz 380 eiro pašreizējo 370 eiro vietā.

Savukārt attiecībā uz budžeta ieņēmumiem paredzēts, ka nākamgad tos veidos nodokļu ieņēmumi 6,344 miljardu eiro apmērā, nenodokļu ieņēmumi 513,9 miljoni eiro apmērā, ārvalstu finanšu palīdzība 1,114 miljardu eiro un pārējie ieņēmumi 94,2 miljoni eiro apmērā.